Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-02-25

Ärende
TN 2021-0961

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Erik Norling
08-123 331 10
erik.norling@regionstockholm.se

Trafiknämnden
2022-03-15, punkt 9

Förslag till yttrande över motion av Msciwoj Swigon (SD) om att ge ordningsvakter i kollektivtrafiken möjligheten att vid behov genomföra en biljettkontroll

Ärendebeskrivning

I motionen 2021:61 föreslår Msciwoj Swigon (SD) om att ge ordningsvakter i kollektivtrafiken möjligheten att vid behov genomföra en biljettkontroll.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt motion av Msciwoj Swigon (SD) om att ge ordningsvakter i kollektivtrafiken möjligheten att vid behov genomföra en biljettkontroll, 2021:61 som inkom till Trafikförvaltningen 9 september 2021.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1 Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionstyrelsens förvaltning.

Förslag och motivering

Liknande frågor har tidigare inkommit och trafikförvaltningen har då kommit fram till att uppdragen för biljettkontrollanter och ordningsvakter avsevärt

skiljer sig åt. De arbetsuppgifter som ordningsvakter är förordnade att utföra avser inte biljettkontroller.

Ordningsvakternas uppdrag är att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen. Ordningsvakterna har begränsade polisiära befogenheter att agera på brott och ordningsstörningar inom sitt förordnandeområde.
Om en ordningsvakt påträffar en person som uppenbart plankar så har de möjlighet att agera mot den aktuella ordningsstörningen, eftersom det är förbjudet enligt lag att skaffa sig tillträde till område innanför ingångsspärrarna utan giltigt färdbevis. I ordningsvakternas befogenheter är det idag inte möjligt att i efterhand kontrollera färdbevis eller utfärda tilläggsavgifter.
Det är inte tillåtet att tilldela en ordningsvakt en sidouppgift som riskerar att försumma uppdraget att upprätthålla den allmänna ordningen.

Biljettkontroller sker vid spärrlinje eller ombord på färdmedlen.
Biljettkontrollanterna får teknisk utrustning, utbildning, certifiering och nödvändig information från arbetsgivare med specialistkompetens inom biljettkontroller och intäktssäkring.

De båda uppdragen skiljer sig avsevärt åt, med två olika fokusområden:

- ordningsvakter ska upprätthålla trygghet och ordning
- biljettkontrollanter ska säkra intäkter genom synlighet i kollektivtrafiken och utställande av tilläggsavgifter

Baserat på ovan anser trafikförvaltningen inte att det idag är möjligt att ge ordningsvakter uppdrag att utföra biljettkontroller i kollektivtrafiken då det skulle riskera att åsidosätta deras huvuduppdrag.
Frågan om att ordningsvakter skall kunna bötfälla plankare har dock lyfts av trafikförvaltningen i remissvaret på den nya ordningsvaktslagen.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Erik Norling
Chef trafikavdelningen

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-02-25

Ärende
TN 2021-0961

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

RS 2021-0729

Motion 2021:61
1 (2)

Region Stockholm

MOTION
2021-09-10

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Motion av Msciwoj Swigon (SD) om att ge ordningsvakter i kollektivtrafiken möjligheten att vid behov genomföra en biljettkontroll

Antalet plankare i kollektivtrafiken har ökat under de senaste åren och bortfallet av biljettintäkter kan räknas i milliarder. Det är resurser som betalas av skattebetalare och de som gör rätt för sig. Därför anser Sverigedemokraterna att det krävs krafttag mot den ökade plankningen i kollektivtrafiken för att öka tryggheten och säkra intäkterna.

Det är förbjudet enligt lag att skaffa sig tillträde till området innanför ingångsspärrarna utan att kunna uppvisa giltigt färdbevis. Kontrollerna av färdbevis genomförs idag av biljettkontrollanter och sker vid spärrlinje eller ombord på färdmedlen. Biljettkontrollanterna får enligt trafikförvaltningen teknisk utrustning, utbildning, certifiering och nödvändig information ifrån arbetsgivare med specialistkompetens inom biljettkontroller och intäktssäkring. Biljettkontrollanterna kan idag tillkalla ordningsvakter när behovet uppstår och ordningsvakter kan i vissa fall följa med biljettkontrollanterna vid kontroller av färdbevis.

Ordningsvakternas roll i kollektivtrafiken är huvudsakliga att hålla ordning i kollektivtrafiken och man utför inga biljettkontroller på egen hand. Ordningsvakter kan i samband med en biljettkontroll som utförs av en biljetkontrollant begära ID i syfte att verkställa den administrativa avgiften. Ordningsvakterna har enligt lagen större befogenheter än biljettkontrollanterna och kan omhänderta obehöriga individer från stationen och utanför spärrarna. De får även omhänderta individer för att få reda på identitet om man inte kan uppvisa giltig ID-handling eller när man saknar ett giltigt färdbevis, förutsatta att det har kontrollerats av en biljettkontrollant.

Möjligheterna för att fler plankare ska kunna avvisas från kollektivtrafiken bör utökas och de nuvarande resurserna som redan arbetar i kollektivtrafiken ska kunna användas på ett effektivare sätt. Därför bör biljettkontrollerna, vid behov, även kunna genomföras av ordningsvakterna för att effektivisera och öka antalet avvisade plankare från kollektivtrafiken.

Sverigedemokraterna föreslår Regionfullmäktige besluta:

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-02-25

Ärende
TN 2021-0961

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Region Stockholm

MOTION
2021-09-10

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

1. Trafiknämnden ges i uppdrag att ge ordningsvakter som arbetar i kollektivtrafiken teknisk utrustning, utbildning och certifiering så att dessa vid behov kan genomföra en biljettkontroll i kollektivtrafiken.

Msciwoj Swigon (SD)